

PATVIRTINTA:

Skuodo Bartuvos progimnazijos direktoriaus

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

2024m. vasario 28d. įsakymu Nr. 41-20

(data, dokumento rūšies pavadinimas)

EINAMOJO REMONTO DARBUOTOJO

(darbuotojo profesijos pavadinimas)

DARBUOTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA Nr. 21**I. BENDROJI DALIS**

- 1.1. Atlikti pagalbinus darbus leidžiama asmenims ne jaunesniems kaip 18 metų amžiaus, patikrinusiems sveikatą, apmokytiems dirbti šį darbą, išklausiusiems (pasirašytiems) įvadinį saugos ir sveikatos, saugos ir sveikatos darbo vietoje, gaisrinės saugos instruktažus. Susipažinę su įrenginių eksploatavimo instrukcijomis.
- 1.2. Periodinis instruktažas pravedamas pagal įstaigoje nustatytą instruktavimo tvarką.
- 1.3. Papildomai darbo vietoje darbuotojai instruktuojami atsiradus naujiems arba pasikeitus darbo aplinkos rizikos veiksniams, keliantiems pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, perkėlus darbuotoją į kitą darbą arba pakeitus darbo vietą, technologinį procesą, darbo organizavimą, pakeitus arba modernizavus darbo priemones, pradedant naudoti naujas pavojingas ar kenksmingas medžiagas.
- 1.4. Darbuotojui draudžiama ateiti į darbą neblaiviam, darbo metu vartoti alkoholinius gėrimus, naudoti narkotines bei toksines medžiagas.
- 1.5. Darbuotojas, pastebėjęs kitą neblaivų darbuotoją, privalo apie tai nedelsdamas pranešti administracijai, esant reikalui, imtis priemonių galimai nelaimėi užkirsti.
- 1.6. Draudžiama atsinešti į įstaigos teritoriją, darbo vietą alkoholinius gėrimus, narkotines, chemines, sprogstamąsias medžiagas.
- 1.7. Darbuotojas privalo laikytis darbo tvarkos taisyklių, vykdyti įstaigos darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus.
- 1.8. Darbo ir poilsio režimas:
 - 1.8.1. pietų pertrauka ne trumpesnė kaip 30 min.;
 - 1.8.2. konkretus darbo ir poilsio režimas, poilsio vieta nustatomi darbo tvarkos taisyklėse.

- 1.9. Pastatų ir statinių darbininkas privalo būti susipažinęs su gaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur laikomos įmonėje gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.
- 1.10. Asmens higienos reikalavimai:
 - 1.10.1. prieš pertraukas ir po darbo švariai nusiplauti rankas su muilu;
 - 1.10.2. nelaikyti kartu savo drabužių su spec. drabužiais.
 - 1.10.3. laikytis asmens higienos reikalavimų;
 - 1.10.4. draudžiama susitepus rankas valyti skiedikliais, acetonu, naftos produktais ir kitomis ne prausimuisi skirtomis medžiagomis.
- 1.11. Apie darbo metu pastebėtus trūkumus, trukdančius saugiam darbui, priešgaisrinių ir darbo higienos reikalavimų vykdymui, pranešti **įstaigos** tiesioginiam vadovui.
- 1.12. Įvykus nelaimingam atsitikimui, būtina nukentėjusiam suteikti pirmąją pagalbą. Reikalui esant, iškviešti skubiąją medicinos pagalbą **bendruoju pagalbos telefonu –112**.
- 1.13. Darbuotojui pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma LR įstatymų nustatyta atsakomybė.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

- 2.1. Profesinės rizikos veiksniai:
 - 2.1.1. elektros srovės poveikis. Paveikus elektros srovei, netenkama sąmonės, sutrinka arba nutrūksta širdies veikla bei kvėpavimas, o kartais ištinka ir staigi mirtis;
 - 2.1.2. krentantys daiktai- traumų galimybė;
 - 2.1.3. darbas aukštyje (kritimas iš aukščio-trauma);
 - 2.1.4. fizinė perkrova;
 - 2.1.5. neaptvertos duobės, šuliniai – galimas įkritimas;
 - 2.1.6. netvarkingi įrenginiai, įrankiai - galimos traumos;
 - 2.1.7. COVID-19 virusas;
 - 2.1.8. nepalankios oro sąlygos (saulė, lietus, karštas, šaltas oras). Esant nepalankioms oro sąlygoms galima susirgti kvėpavimo takų, bronchų ligomis. Kaitinant saulei- gali ištikti saulės smūgis;
 - 2.1.9. netvarkingi darbo įrankiai, netvarkingi mašinų ar mechanizmų saugos gaubtai; netvarkingai sandėliuojamos medžiagos;
 - 2.1.10. statybinės dulkės, aerozoliai -kvėpavimo takų ligos;
 - 2.1.11. skiediklių, dažų, tirpiklių garai- galimas apsinuodijimas..

2.2. Saugos priemonės:

- 2.2.1. apsisaugojimui nuo elektros traumų reikia sekti, kad nebūtų pažeista laidų ir kabelių izoliacija, įrenginiai turi būti patikimai įžeminti;
 - 2.2.2. apsisaugojimui nuo galimų traumų, laikytis mechanizmų eksploatavimo instrukcijų reikalavimų, naudoti tvarkingas darbo priemones;
 - 2.2.3. statybos evakuaciniai keliai ir išėjimai, judėjimo keliai bei durys, vedantys į evakuacinius kelius ir išėjimus, privalo būti be kliuvinių, kad bet kuriuo metu nekliudomai galima būtų jais naudotis;
 - 2.2.4. apsisaugojimui nuo kritimo iš aukščio naudotis tik inventorinėmis kopėčiomis, naudoti apsaugos diržus, galvos apsaugai, dėvėti apsauginį šalną;
 - 2.2.5. darbai aukštyje privalo būti atliekami tik naudojant tinkamus įrenginius arba kolektyvines saugos priemones (aptvarus, platformas arba apsauginius tinklus ir kitas priemones);
 - 2.2.6. apsisaugojimui nuo terminių nudegimų, nuo rankų sužeidimų - dėvėti darbinės pirštines;
 - 2.2.7. akių apsaugai dėvėti apsauginius akinius;
 - 2.2.8. darbo patalpos turi būti gerai vėdinamos. jei darbo patalpose įrengta priverstinio vėdinimo sistema, ji privalo patikimai veikti ir neturi sudaryti darbuotojų sveikatai kenksmingų skersvėjų;
 - 2.2.9. apsisaugojimui nuo oro užterštumo, dėvėti respiratorių arba dujokaukę;
 - 2.2.10. vienkartinio keliamo krovinio masė neturi viršyti:
 - 2.2.10.1. krovinio kėlimas ir pernešimas kartu dirbant kitą darbą (iki 2 –jų kartų per valandą) vyrams ne daugiau 30 kg, moterims – 10 kg;
 - 2.2.10.2. krovinio kėlimas ir pernešimas pastoviai per pamainą ne daugiau 15 kg, moterims – 7 kg.
 - 2.2.11. darbuotojams netoli darbo vietų, turi būti įrengti poilsio bei persirengimo kambariai ir dušas. Arba privalo būti įrengtas reikiamas skaičius tualetų ir praustuvų.
- ## 2.3. Vadovaujantis nustatytomis normomis darbininkui nemokamai turi būti išduota:
- 2.3.1. medvilninis kostiumas;
 - 2.3.2. galvos apdangalas (šalmas);
 - 2.3.3. med. kaukės;
 - 2.3.4. darbo avalynė;
 - 2.3.5. pirštinės;
 - 2.3.6. respiratorius;
 - 2.3.7. apsauginiai akiniai;
 - 2.3.8. apsauginis šalnas;
 - 2.3.8. Žiemą papildomai:
 - 2.3.8.1. pašiltintas kostiumas.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIE DARBO PRADŽIĄ

- 3.1. Prieš pradėdamas dirbti darbininkas privalo:
 - 3.1.1. gauti užduotį, susipažinti su darbų vykdymo tvarka ir saugiais darbo metodais;
 - 3.1.2. sutvarkyti darbo vietą;
 - 3.1.3. patikrinti, ar darbo vieta tinkamai apšviesta, ar ji tvarkinga;
 - 3.1.4. pašalinti nereikalingus daiktus ir medžiagas, ištuštinti praėjimus;
 - 3.1.5. patikrinti, ar tvarkingos individualiosios saugos priemonės (akiniai, šalmas ir t.t.);
 - 3.1.6. rankinius elektros įrankius, su kuriais bus dirbama, patikrinti tuščiąja eiga.
- 3.2. Naudojant valymo darbams pneumoplaktuką, patikrinti žarnų sujungimus su antgaliais (turi būti užveržta specialiais pavalkalėliais).
- 3.3. Prieš keičiant pneumoplaktuko kalną, būtina užsukti kraną, tiekiantį suspaustą orą.
- 3.4. Darbai pneumatiniu plaktuku, atliekami tik užsidėjus apsauginius akinius.
- 3.5. Pastebėjus bet kokius gedimus, pranešti **įstaigos** tiesioginiam vadovui.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

- 4.1. Darbininkui mechaninį įrankį remontuoti ir reguliuoti, tik jį atjungus ir sustabdžius.
- 4.2. Draudžiama dirbti įrankiu stovint ant pristatomųjų kopėčių.
- 4.3. Darbo pertraukų metu arba pernešant mechaninį įrankį į kitą vietą, jį atjungti.
- 4.4. Draudžiama palikti be priežiūros prijungtą prie elektros arba suspausto oro tinklų ir su veikiančiu varikliu mechaninį įrankį.
- 4.5. Prijungiant žarnas prapūsti. Prijungti ir atjungti jas tik nustojus tiekti orą. Įjungti tik po to, kai jis yra darbinėje padėtyje.
- 4.6. Dirbant kirstukais ir kitais įrankiais metalui ir kitoms medžiagoms kirsti bei atliekant dažymo darbus suspausto oro pagalba, dėvėti apsauginius akinius.
- 4.7. Prieš pradėdamas dažymo darbus, patikrinti pneumatinius dažymo aparatus ir žarnas.
- 4.8. Atliekant vidaus dažymo darbus pneumatiniais aparatais bei naudojant greitai džiūstančius lako dažus, praskiestus tirpikliais, užsidėti respiratorių bei apsauginius akinius.
- 4.9. Ruošti dažymo mišinius ir dažyti patalpose, vartojant mišinius, iš kurių išsiskiria sveikatai kenksmingi lakūs garai, tik atidarius langus arba veikiant vėdinimui.

- 4.10. Draudžiama rūkyti ir atlikti darbus, susijusius su ugnies naudojimu, o taip pat sukeliančius kibirkštis, naudojant nitro dažus ir kitus mišinius iš kurių išsiskiria pavojingi lakūs garai.
- 4.11. Dažant uždarytų talpų vidų, būtina jas išvėdinti kilnojamais ventiliatoriais.
- 4.12. Virinti arba šildyti natūralų pokostą, kanifoliją, vašką ir kitas medžiagas taip, kad jos neišsitaškytų ir neužsidegtų. Pripildyti katilą pokostu ne daugiau kaip $\frac{3}{4}$ katilo tūrio.
- 4.13. Draudžiama dažyti patalpas vidaus švino dažais ir baltalais, naudoti kaip tirpiklius benzolą ir etiluotą benzina.
- 4.14. Dažų darbo vietoje neturi būti daugiau nei reikia vienai pamainai.
- 4.15. Dažus gabenti į darbo vietą uždaroje taroje.
- 4.16. Dažų, lakų ir skiediklių tarą galima atidaryti tik su kibirkščių nekeliančiu įrankiu.
- 4.17. Dažyti patalpose galima tik įjungus priverstinę ventiliaciją arba atidarius langus.
- 4.18. Tuščią dažų, lakų, skiediklių tarą tuoj pat išnešti iš darbo vietos ir sudėti į tam skirtą vietą.
- 4.19. Atsitiktinai išlietus ant grindų dažus reikia nedelsiant užberti sausu smėliu arba pjuvenomis ir pašalinti iš darbo vietos.
- 4.20. Dirbant aukščiau kaip 1 m nuo žemės ar perdenginio paviršiaus, darbo aikštelę būtina aptverti. Jei aptverti negalima ar netikslinga, smulkiems darbams naudoti pristatomas arba skečiamas kopėčias. Dirbant privaloma dėvėti šalną.
- 4.21. Draudžiama dirbti ant pastolių arba kopėčių esant audrai, plikšalai, lijudrai, smarkiam lietai, pučiant 15 m/s ir didesniai vėjui, blogai apšviestose vietose.
- 4.22. Bokštiniai perstumiami pastoliai privalo būti tvarkingi, stabilūs ir tvirti.
- 4.23. Perchlorvinilo dažus dažymo darbams lauke naudoti, kai temperatūra ne aukštesnė kaip + 4° C.
- 4.24. Rankinio smūgio įrankius (kirstukai, plaktukai) naudoti:
 - 4.24.1. nešerpetotomis ir neaštriomis šoninėmis briaunomis tose vietose, kurios imamos rankomis;
 - 4.24.2. su neįskilusiais, nešerpetuotais ir nesuskilusia užpakaline dalimi;
 - 4.24.3. neapgadintais darbiniais galais.
- 4.25. Stiklą pjaustyti tik atskiroje patalpoje ant specialių stalų.
- 4.26. Pakelti ir pernešti stiklą į jo įstatymo vietą mechanizuotai.
- 4.27. Draudžiama atremti pristatomąsias kopėčias į langų stiklą ir ryšinių tašelius.
- 4.28. Išorės tinkavimo darbai vykdomi stovint ant inventorinių ramstinių arba pakabinamųjų pastolių, o taip pat ant kilnojamųjų bokštinių klotinių.
- 4.29. Nesant pastoliams, langų išorinius kraštus tinkuoti iš lopšių arba stovint aptvertų paklotų, uždėtų ant išleistų pro angas pirštų.

- 4.30. Dirbant laiptakių narveliuose, naudoti specialius klotinius (stalelius) su skirtingo ilgio atraminiais stovais, statomais ant pakopų. Darbi paklotas turi būti horizontalus su turėklais ir bortine lenta.
- 4.31. Nustatomos tokios sunkumų nešiojimo, kilnojimo normos:
- 4.31.1. moterims vyresnėms kaip 18 metų – 10 kg;
- 4.31.2. sunkumų nešiojimo norma vyrams vyresniems kaip 18 metų – 30 kg.
- 4.32. Neštuvais nešti medžiagas, išimties būdu, galima ne toliau kaip 50 m lygiu keliu.
- 4.33. Draudžiama neštuvais nešti medžiagas lipynėmis ir laiptais.
- 4.34. Pakrauti ir iškrauti krovinius, kurių masė viršija 50 kg, taip pat kelti juos aukščiau kaip 3 m, reikia mechanizuotai.
- 4.35. Darbo vietos, esančios arti mechanizmų judamųjų dalių, turi būti aptvertos, o darbo vietos, esančios 1,3 m aukštyje ar aukščiau, - turi turėti saugos aptvaras ir tvirtą klotinių pagrindą.

Betonavimo darbai

- 4.36. Jei betono mišinys vežamas karučiais, ant perdangų pakloto, žemės arba kitokio pagrindo nutiesiami ne siauresni kaip 0,6 m ištisiniai takeliai. Kai tilteliai įrengiami aukščiau kaip 1 m nuo grunto, jie aptveriami; tokių takelių plotis turi būti ne mažesnis kaip 1,2m.
- 4.37. Darbuotojui draudžiama:
- 4.37.1. dirbti šalia neaptvertų ar neuždengtų šulinių, kiaurymių, angų, srovinių dalių ir kitų pavojingų vietų;
- 4.37.2. būti po pakeltu kroviniu;
- 4.37.3. liesti neuždengtas besisukančias įrengimų dalis;
- 4.37.4. dirbti su mechanizuotais įrankiais užlipus ant pristatomųjų kopėčių.

Tinkavimo darbai

- 4.38. Tinkuojant laiptinėse, reikalinga naudotis staleliais, kurių kojų aukštis skirtingas (atitinkamai laiptų pakopų aukščiui).
- 4.39. Darbo metu nuo pastolių, paklotų, stalelių ir kopėčių periodiškai valyti statybines atliekas.
- 4.40. Tinkuojant rankiniu būdu, stovėti šone nuo tinko užtiškimo vietos.
- 4.41. Ruošiant skiedinį dėžėje, maišyti specialiais įrankiais - maišikliais.
- 4.42. Sausus skiedinio komponentus (gipsą, cementą ir kt.) berti mažomis porcijomis, nekeliant dulkių darbo vietoje.
- 4.43. Tinkuojant mechanizuotu būdu, žarna, kuria paduodamas skiedinys, turi būti patiesta be kilpų ir stačių kampų.
- 4.44. Dirbant su elektrine tinko užtrynimo mašina, tinkuotojas turi sekti, kad į mašinos korpusą ir variklį nepatektų vanduo ir skiedinys.

4.45. Patalpos turi būti džiovinamos panaudojant apšildymo sistemą, nesant galimybės - specialiais šildytuvais. Draudžiama ištinuotas patalpas džiovinti žarijų krosnelėmis, ugnimi kaitinamais vamzdžiais ir panašiai..

Stalio darbai

4.46. Kirvis ir plaktukas turi būti tvirtai užmauti ant koto. Kaltų, dildžių rankenos neturi būti suskilusios, turi būti pagamintos iš kietos rišlios medienos.

4.47. Oblių rankenos turi būti stiprios ir gerai pritvirtintos.

4.48. Gražtą laikiklyje tvirtinti standžiai.

4.49. Įrankių, vinių, varžtų ir kitokių smulkių daiktų nešiojimui ir laikymui reikalinga naudoti krepšį arba nedidelę dėžutę. Aštrių įrankių ašmenis apmauti makštimis.

4.50. Rėminiai pjūklai turi turėti stiprią ir gerai įtemptą pjūklo juostą.

4.51. Ruošinius ir gatavus gaminius dėti į stabilias rietuves, naudojant tarpiklius.

4.52. Naudoti tik aštrius ir gerai išskėstais dantimis pjūklus, teisingai pagalastus pjovimo įrankius.

4.53. Pjaunant rankiniu pjūklu, negalima pjūklo juostą reguliuoti pirštu. Tam reikalinga naudoti kalėdėlę arba šabloną.

4.54. Įrankių nedėti ant darbatalio ašmenimis į viršų.

4.55. Nesiliesti prie elektros laidų ir įrengimų.

4.56. Įrankius galąsti tik tvarkingomis galandimo staklėmis.

4.57. Galandant įrankį galandimo staklėmis, naudotis ekranėliu, jo nesant, apsauginiais akiniais.

4.58. Neapdirbinėti elektriniais įrankiais šlapių, apledėjusių ar snieguotų medžiagų.

Stogo dengimo darbai

4.59. Negalima atlikti stogo dengimo darbus plikšalos metu, esant rūkui, o taip pat esant vėjui, didesniai kaip 15 m/s.

4.60. Atliekant stogo dengimo darbus, darbų vadovas turi paimti paskyrą-leidimą ypač pavojingiems darbams ir supažindinti visus darbuotojus, dirbančius stogo dengimo darbus.

4.61. Atliekant stogo dengimo darbus, nesant nuolydžiui didesniai kaip 20 laipsnių, darbininkai turi naudotis apsauginiais diržais. Diržų tvirtinimo vietas nurodo atsakingas darbo vadovas.

4.62. Gruntavimo paruošimui naudoti benzolą ir kitus nuodingus skiediklius draudžiama.

4.63. Karšto bitumo sumaišymui, bitumą reikia pilti į skiediklį (ne skiediklį į bitumą), po to maišyti tik medinėmis mentėmis su ilgomis rankenomis, kurių ilgis nemažiau kaip 1,5 m. bitumo temperatūra ne mažesnė kaip 70 laipsnių.

4.64. Bitumą šildyti galima tik ant žemės.

4.65. Draudžiama dirbti su bitumine mastika, jeigu jos temperatūra aukštesnė kaip 180 laipsnių.

- 4.66. Draudžiama naudotis atvira ugnimi 50 m spinduliu nuo tos vietos, kur yra maišomas bitumas su skiedikliais.
- 4.67. Rankiniu būdu pjaunamą medžiagą reikia padėti ant atviros atramos. Negalima pjauti padėjus ant kelių, ant atsitiktinių nepatikimų atramų, baigiant pjauti reikia saugoto, kad nupjauta medžiagos dalis neužkristų ant žmonių ar pačiam ant kojos.
- 4.68. Darbo metu naudojamų medžiagų kiekis ant stogo konstrukcijos neturi viršyti leidžiamo svorio ribos.

Žemkasio darbai

- 4.69. Kasant duobes iki 3 m gylio normalaus drėgnumo gruntuose, sienelės tvirtinamos horizontaliomis, ne plonesnėmis kaip 32 mm lentomis, paliekant vienos lentos tarpą. Biriuose ir labai drėgnuose gruntuose horizontaliomis arba vertikaliomis lentomis sutvirtinama ištisai. Lentos turi būti ne plonesnės kaip 32 mm. Pastovai turi būti statomi duobės kampuose, o horizontalūs spyriai kas 1,2 m.
- 4.70. Kasti duobes su vertikaliomis sienelėmis be sutvirtinimų, leidžiama tik tuo atveju, jei gruntas yra natūralaus drėgnumo ir jeigu nėra gruntinio vandens ne giliau kaip: 1 m – supiltuose, smėliniuose ir žvyrinuose gruntuose; 1,25 m – priesmėlyje; 1,5 m – priemolyje ir molyje. Kasant giliau, gruntą reikia sutvirtinti arba padaryti atšlaitę.
- 4.71. Eiti nežinomose vietose labai atsargiai, nes gali apsitaisyti duobių, atvirų kanalizacijos šulinių, nutrauktų elektros linijų.
- 4.72. Dirbant objektuose, esančiuose stačiuose krantuose, šlaituose, būtina įsitikinti šlaito tvirtumu.
- 4.73. Draudžiama dirbti prie šlaito krašto mažesniu nei 1 m atstumu.
- 4.74. Dirbant, nelygiose vietose, prie atvirų rezervuarų, baseinų, kūdrų, esant plikšalai, reikia imtis papildomų saugumo priemonių (slidžias vietas pabarstyti smėliu).
- 4.75. Kasti gruntą prie pat veikiančių komunikacijų (dujotiekio, elektros, ryšių kabelio) galima tik kastuvais, prižiūrint darbų vadovui ir tuos įrenginius eksploatuojančios įmonės atstovui. Draudžiamam naudoti smūginius įrankius (dalbas, kirtiklius, pleištus, pneumatinius įrankius).
- 4.76. Kasti pamatų duobes (tranšėjas) su vertikaliomis sienelėmis be sutvirtinimų leidžiama tik tuo atveju, jeigu gruntas yra natūralaus drėgnumo ir jeigu nėra gruntinio vandens giliau kaip : 1 m – supiltuose, smėliniuose ir žvyrinuose gruntuose; 1,25 m. – priesmėlyje; 1,5 m. – priemolyje ir molyje.
- 4.77. Kasant giliau, gruntą reikia sutvirtinti arba padaryti atšlaitę.

Mūrijimo darbai

- 4.78. Draudžiama dirbti nuo mūrijamos sienos ir vaikščioti ja.
- 4.79. Mūrijant pavojingose vietose (statant lauko sienos perdengimų lygyje) mūrininkai turi būti su apsauginiais diržais.

- 4.80. Medžiagas pamatų mūro darbams sukrauti ne aukščiau kaip nuo šlaito krašto arba iškasos tvirtinimo; įrengiant lentų taką, šis atstumas turi būti ne mažesnis kaip 1,5 m.
- 4.81. Mūryti sienas tik nuo tvarkingų pastolių ir tiltelių ar nuo perdengimų.
- 4.82. Draudžiama dėti darbinį paklotą ant atsitiktinių atramų.
- 4.83. Draudžiama mūryti pastatų sienas aukščiau antro aukšto, neįrengus tarpaukštinių perdengimo sijų.
- 4.84. Draudžiama mūryti sienas, jei paklotas aukščiau plytų eilių.
- 4.85. Apdailos plokštės ir surenkamųjų karnizų elementai dedami ir tvirtinami pagal brėžinius ir darbo vykdymo projektą.
- 4.86. Laikinus apdailos plokščių ir karnizų elementų tvirtinimus leidžiama nuimti tik skiediniui sukietėjus iki projekte numatyto kietumo.
- 4.87. Mūrijimo pertraukų metu palikti ant sienos medžiagas ir įrankius draudžiama.
- 4.88. Draudžiama atlikti bet kokius darbus, jei darbų vykdymo zonoje pajungta įtampa.
- 4.89. Draudžiama montuoti perdengimo plokštes neišmūrijus bortelių.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

- 5.1. Susidarius avarinei situacijai skubiai sustabdyti įrengimus, turinčius įtakos šiam procesui.
- 5.2. Įvykus nelaimingam atsitikimui, nukentėjusiam suteikti pirmąją medicinos pagalbą, esant reikalui, iškviesti gydytoją, išsaugoti neliestą įvykio vietą, jeigu tai negresia dirbančiųjų ar aplinkinių žmonių gyvybei ir sveikatai, apie įvykį pranešti **įstaigos** tiesioginiam darbų vadovui.
- 5.3. Įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, reikia pačiam arba per kitus asmenis pranešti tiesioginiam vadovui apie atsitikimą ir jo aplinkybes.
- 5.4. Kilus gaisrui, reikia iškviesti ugniagesius **bendruoju pagalbos telefonu –112**, turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis gesinti gaisrą, nedelsiant informuoti darbų vadovą.
- 5.5. Įvykus avarijai, nedelsiant informuoti **įstaigos** tiesioginį vadovą ir išeiti iš pavojingos zonos.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

- 6.1. Baigęs darbą pagalbinis darbininkas privalo:
 - 6.1.1. sudėti medžiagas ir instrumentus į specialiai jiems skirtas vietas;
 - 6.1.2. sutvarkyti darbo vietą;
 - 6.1.3. nusiimti AAP.

- 6.1.4. pašalinti šiukšles, medžiagų atliekas;
- 6.1.5. nuo darbo rūbų, avalynės ir asmeninių apsaugos priemonių nuvalyti dulkes ir purvą;
- 6.1.6. nusiplauti rankas ir veidą šiltu vandeniu su muilu, esant galimybei nusiprausti po dušu;
- 6.1.7. informuoti **įstaigos** tiesioginį vadovą apie darbo metu pastebėtus trūkumus, gautas traumas, susijusias su darbu, ūmius sveikatos sutrikimus.